

MODERN TRENDS IN TEACHING METHODS OF FOREIGN LANGUAGES

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-073-5-2-62>

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИЗОВАНІ ІСПИТИ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА МОВНА СЕРТИФІКАЦІЯ ЯК НЕОБХІДНА ПЕРЕДУМОВА БІЛІНГВАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Бортник С. Б.

*асистент кафедри іноземних мов для природничих факультетів
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна*

Поступова глобалізація та інтеграція країн впливають на співробітництво в усіх сферах діяльності – культурній, освітній та інших, вимагаючи підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів. Відповідно, зростає міжнародна академічна мобільність науковців, викладачів, студентів. Відбувається процес творення нової системи освіти, що зорієнтована на приєднання до світового освітнього простору. Заклади вищої освіти в співпраці з міжнародними організаціями приділяють значну увагу інтернаціоналізації освіти [1], що базується також і на технології білінгвального навчання. Рівні володіння англійською мовою як студентів, так і викладачів, є важливим фактором у процесі реалізації білінгвальної освіти, і міжнародна сертифікація набуває рис невід'ємної складової цього процесу.

Питання оцінки якості мовної освіти розглядали як вітчизняні, так і зарубіжні методисти та науковці. Серед вітчизняних дослідників це Т. Маслова, Т.Кравчина, О.Копил та інші [2,3,4]. Серед зарубіжних науковців варто зазначити публікації Б.О'Саллівана, Р.Спайбі та багатьох інших [5, 6], що висвітлюють питання оцінювання навичок з англійської мови у вищій школі, розробки та впровадження міжнародних іспитів з англійської мови в міжнародному контексті, з акцентом на світові тенденції мобільності.

Міжнародні екзамени сприяють універсалізації підходів до навчання та оцінювання, забезпечують мобільність в освіті як в межах країни, так і на міжнародному рівні, є джерелом мотивації до удосконалення навичок володіння мовою.

Англійська мова як мова-посередник є зростаючою глобальною тенденцією, що особливо помітно в сфері вищої освіти. У навчальному процесі білінгвальної освіти, сама англійська мова не є метою навчання, вона є просто робочою мовою, що вимагає певного рівня знань всіх учасників процесу. Білінгвальна освіта може бути імплементована завдяки застосуванню CBI (Content-based Instruction), CBLT (Content-based Language Teaching), TBE (Transitional Bilingual Education), Sheltered subject-matter instruction, WAC (Writing Across Curriculum), EMI (English as a Medium of Instruction), CLIL (Content and Language Integrated Learning) [8, 9], реалізація курсу може бути здійснена викладачем-предметником, за умови володіння іноземною мовою на рівні не нижче за B2 (шкала CEFR). Отже, виникає потреба в об'єктивному, надійному, швидкому, всеохоплюючому та універсальному оцінюванні рівня володіння англійською мовою.

Потреба в уніфікації рівнів знання мови виникла давно, ще в 1989 році Кембріджським університетом (University of Cambridge, UK) та Університетом Саламанки (Universidad de Salamanca, Spain) була створена європейська асоціація тестологів (або, інші варіанти перекладу – мовних експертів, екзаменаційних рад, розробників мовних тестів) – **ALTE** (The Association of Language Testers in Europe) з метою приведення їх методів тестування до єдиного стандарту. На сьогодні асоціація складається з 34 учасників, що представляють 25 європейських мови, а також 58 афілійованих інституцій по всьому світу.

Завданням ALTE було і залишається розробка уніфікованих стандартів тестування з чітким розподілом компетенцій по рівням володіння мовою, які, в свою чергу, розподілені на 4 сфери: *загальна іноземна мова, туризм, робота та навчання*. Зараз цей стандарт має чітко визначені рівні (Elementary, Lower Intermediate, Upper Intermediate, Lower Advanced, Upper Advanced), і саме він слугував основою для CEFR (Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти)[7].

Розроблений широкий діапазон *стандартизованих тестів з англійської мови*, які використовують у всьому світі для різних цілей. Всі тести оцінюють знання за ключовими видами мовленнєвої діяльності – «Listening», «Speaking», «Reading», «Writing», а також, включають модуль «Grammar/Vocabulary/Use of English». Відповідно, за спрямуванням міжнародні тести поділяють на іспити з **академічної англійської** (*Academic English*), іспити з **ділової англійської** (*Business English*) та іспити з **загальної англійської** (*General English*).

Найпопулярнішими іспитами академічного спрямування є **TOEFL** та його британський аналог **IELTS**. **IELTS** (International English Language

Testing System) – це іспит, що був започаткований у 1990 році для іноземців, які бажають отримати освіту або стажуватись у Великобританії, Австралії, Новій Зеландії.

Тест **APTIS** – це розроблений Британською Радою онлайн іспит, що дає змогу визначити рівень знань співробітників, викладачів та студентів відповідно до міжнародної шкали CEFR та має міжнародний стандарт. Іспит APTIS позиціонується як інноваційний інструмент оцінювання рівня володіння англійською мовою в міжнародному контексті, це «тестування з англійської на перспективу» або «іспит для людей з далекоглядним мисленням» (forward thinking English testing) [5, 8, 10]. APTIS розглядається як одне з найбільш гнучких та доступних рішень на ринку. APTIS з'явився на ринку освітніх продуктів зовсім недавно – у 2013 році, це найновіший з міжнародних тестів на поточний момент.

Україна широко долучилась до застосування іспиту APTIS в мовній сертифікації в процесі реалізації масштабного міжнародного проекту Британської Ради «Англійська мова для університетів» серед ВНЗ різних регіонів України («The English for Universities Project») [11, 12].

APTIS використовують в комерційних та освітніх організаціях, державних та громадських закладах по всьому світу. Тест входить до переліку МОН як один з рекомендованих міжнародних іспитів на знання англійської мови з метою отримання наукових звань, що робить його досить затребуваним у сфері вищої освіти [13]. Адміністрування іспиту повністю автоматизовано (включаючи генерацію пароля, формування звітів та друку сертифікатів).

Перевагою APTIS є можливість проведення тестування значної кількості людей за незначних витрат, завдяки надійності, *доступності*, та швидкості отримання результатів. APTIS практично неможливо не здати зовсім, у будь-якому випадку, при наборі певної кількості балів, аплікант отримує сертифікат зі своїм рівнем володіння мови (від A1 до C).

Рішення щодо вибору міжнародного тесту треба проводити дуже ретельно, беручи до уваги всі аспекти, враховуючи специфіку та спрямування іспитів, а також такі практичні питання, як вартість, дати складання (та можливість перескладання, через який період часу вона можлива), швидкість отримання результатів іспиту та сертифіката, термін дії сертифіката та доступність матеріалів для підготовки, але це можливо за умови обізнаності щодо видів тестів. Саме тому на першому етапі підготовки до складання іспиту потрібно вибрати саме той іспит, що підходить апліканту.

Література:

1. The Internationalisation of Ukrainian Universities: the English language dimension. Kyiv: British Council. Available from http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/2017-10-04_ukraine_report_h5_en.pdf (eng).
2. Міжнародні іспити та сертифікат з англійської мови [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvita.ua/languages/article/6126/>. Заголовок з екрану. Мова укр.
3. Люлько М.Є. Класифікація міжнародних іспитів з англійської мови за їх специфікою/М.Є.Люлько//*Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Серія: Філологічні науки. 2015. Вип. 215(1). С.186-192. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_fil.n_2015_215%281%29_29.
4. Кравчина Т.В. Класифікація міжнародних тестів та сертифікатів з англійської мови. URL:<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/3/95.pdf>
5. O'Sullivan B. APTIS Test Development Approach: Technical Report. 2015. URL:https://www.britishcouncil.org/sites/default/files/tech_001_barry_osullivan_aptis_test_v5_0.pdf
6. JoTomlinson. Which English Language Test Is Right for You? / Jo Tomlison // <http://Ezine Articles.com>
7. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання/Науковий редактор українського видання: д-рпед.наук, проф.С.Ю.Ніколаєва. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.
8. Ball P., Kelly K., &Clegg J (2015). Putting CLIL into practice. Oxford: Oxford University Press.
9. Dearden J (2014) English as a medium of instruction – a growing global phenomenon// British Council. Режим доступу: <http://www.britishcouncil.org/education/ihe/knowledge-centre/english-language-higher-education/report-english-medium-instruction>
10. English Test for Schools, Universities or Colleges. URL: <https://www.britishcouncil.org/exam/aptis/assessment/school-university>
11. The English for Universities Project. URL: <http://www.britishcouncil.org.ua/en/teach/projects/english-universities>
12. Borg, S. (2019). The Impact of the English for Universities Project on ESP and EMI in Ukrainian Higher Education: Final Report. Availablefromhttp://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/efu_impact_report_final_version_26_feb_2019.pdf
13. Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам. Наказ МОН України від 14.01.2016 № 13. URL: http://visnyk.chnpu.edu.ua/wpfb_dl=2674